Lục Tỉnh Tân Văn

六省新聞

GIÁ BÁN
TRONG ĐỊA-PHẬN ĐÔNG-DƯƠNG
Một năm. . . . 6$00
Sáu tháng. . . . 3 50
Ba tháng. . . . 2 00
Mỗi số.. . . . . 0 06
Đổi chỗ ở. . . . 0$20
ĐẠI-PHÁP VÀ CÁC THUỘC ĐỊA
Một năm. . . . 20fr00

MỖI TUẦN RA HAI KỲ NGÀY THỨ NĂM VÀ NGÀY CHÚA NHỰT

Số : 571
NĂM THỨ MƯỜI HAI

BÁN LẺ MỖI SỐ: 0$06

7 Novembre 1918
4 tháng mười annam
Năm Mậu ngũ

DIRECTION ET ADMINISTRATION :
F.-H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES
Le centimètre de hauteur sur 0.065 de large. 1$50
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre quelque soit le caractère employé.

BỐ CÁO
Những lời rao về việc buôn bán nếu gởi thơ đến Bổn-quán thì Bổn-quán sẽ gởi cho một cái bản để giá phân minh.

ÂU CHÂU DIỄN BÁO

(Télégramme Havas)

PHÉ MIỄN CHIẾN

Vì nội loạn cả dấy, ba thành xưng Dân-chủ, quyết đạp đổ, quân-quyền, làm vua nước Autriche phải di-giá qua Hongrie mà lánh nạn, nên nước Autriche chịu hết các điều Đồng-minh buộc mà xin đình chiến cho đặng. Đồng-minh miễn-chiến cho Autriche rồi; binh Autriche xuất ngoại Italie.

TURQUIE DÂNG HÀNG BIỂU

Nước Turquie cũng vậy; theo lời đã diễn trước, nếu Đức-tặc dần-dà, túng thế Autriche với Turquie phải bứt. Turquie xin miễn chiến rồi, Autriche liền noi gương.

Đồng-minh phê miễn chiến cho Turquie ngày 30 Octobre. Turquie phải mở đàng cho chiến thuyền Đồng-minh lui tới phải để cho binh Đồng-minh chiếm các đồn lủy Dardanelles và Bosphore, phải trả binh Đồng-minh bị sanh cầm từ ấy và phải giải giáp binh Turquie.

VUA ĐỨC PHẢI NHƯỜNG NGÔI

Lòng dân Đức-quốc thảy đều quyết một cho vua Đức phải nhượng ngôi.

Vua Đức phán rằng: « Cơn nào việc nước buộc trẫm phải nhường ngôi thì trẫm sẽ nhường, chớ bây giờ chưa nhằm cơ hội.

Vua Đức phán vậy, mà trào sĩ cũng chẳng vâng, quyết ép vua nhường ngôi cho trưởng-nam của Đông-cung Kromprinz lên sửa trị. Tân-chúa còn niên thiếu, thì trào đình phải lập Phủ-phụ-chánh giao cho quan chưởng-ấn điều độ.

Các báo đã dị nghị rằng ngôi Đức-quốc đã long-lay, sự thay vua đổi chúa hầu đến trước mắt.

Đồng-bang, Đức-tặc sẽ bồi thường vô số, dư mà trả nợ nầy.

Hãy cho vay đi.

PHÉP TÍNH CHO NHÀ-NƯỚC VAY BAO NHIÊU THÌ BƯỚC MỘT QUAN TIỀN LỜI

(Barême des souscriptions à l'Emprunt 4 0/0 1918)

17 f.	70	khi nào đồng bạc giá	4	quan	thì là. . . .	4$	43
17	70	—	4	f. 05	. . . .	4	37
17	70	—	4	10	. . . .	4	32
17	70	—	4	15	. . . .	4	27
17	70	—	4	20	. . . .	4	21
17	70	—	4	25	. . . .	4	16
17	70	—	4	30	. . . .	4	12
17	70	—	4	35	. . . .	4	07
17	70	—	4	40	. . . .	4	02
17	70	—	4	45	. . . .	3	98
17	70	—	4	50	. . . .	3	93
17	70	—	4	55	. . . .	3	89
17	70	—	4	60	. . . .	3	85
17	70	—	4	65	. . . .	3	81
17	70	—	4	70	. . . .	3	77
17	70	—	4	75	. . . .	3	73
17	70	—	4	80	. . . .	3	69
17	70	—	4	85	. . . .	3	65
17	70	—	4	90	. . . .	3	61
17	70	—	4	95	. . . .	3	58
17	70	—	5	00	. . . .	3	54

Nhà nước không nhận trả ít hơn 4 quan tiền lời, cho nên người nào muốn cho vay thì phải đóng ít nữa là bảy mươi quan tiền tám mươi centimes.

Quốc-trái diễn thuyết

Lời Diễn-Thuyết của ông Lương-Khắc-Ninh

Mật nghị Hội-đồng trong Nam-kỳ, diễn tại chợ Rạch-Miễu, làng Tân-thạch, tổng Hòa-quới, hạt Mỹ-tho.

Trước mặt Hương-chức hội tề, người giàu có nghề nghiệp và dân thường về sự cho Quốc-trái kỳ thứ tư, chỉ rõ việc lợi hại cho nhơn dân nghe hiểu đặng mà trên giúp nước, dưới an dân.

Lời diễn như sau đây:

Đây sẵn có đông người, trước là Hương-chức hội-tề, tân cựu, trong làng Tân-thạch nầy, và chư vị điền-chủ phú-gia, kế nữa người thương mãi và các dân sanh-lý kỉ nghệ cũng đông, ta xin cắt nghĩa rõ ràng cho chư vị sang-hèn, giàu nghèo, nghe cho kỹ, xét cho rõ về việc cần kíp của Nhà-nước trong lúc nầy; ta đây tuy cũng người dân thuộc địa trong Bổn-quốc nầy lại đồng một cõi, một bổn cả thảy anh em lớn nhỏ, mà ta đang chịu chức luật-nghị hội-viện, bởi vậy cho nên ta từng quen thấy rộng nghe xa việc quốc-sự, hơn mấy anh em đây bởi vì thường công đồng nghị luận với quan trên.

Nay Nhà-nước có việc cần về cuộc chiến tranh đại sự, cho nên ta không phiền một sức mỏi hơi, nay sẵn dịp đến đây, ra công diễn giải việc phải đều trúng lý cho anh em bạn Bổn-quốc nghe cho kỹ, xét cho rành, đặng ra sức giúp cuộc Quốc-trái thứ tư nầy cho toàn hảo, mới là phỉ mặt con dân trong nước. Một là biết rõ phận sự của mình là người dưới thờ trên hết sức, hai là chỉ cho người Bổn-quốc biết dịp làm đặng cho người Mẫu-quốc rõ biết dân thuộc-địa bổn bang tín thảo thuận với chủ. Phận làm con người, sanh trong trời đất, nhiều khi người có lòng tốt mà không có dịp đặng mà làm cho người trên thấy sự phải của mình, ấy là một điều rủi cho người, bị chôn giấu mất cái tên phải. Nay mà chúng ta sanh đặng thời nầy gặp lúc hưởng nhờ cuộc may, là nhờ có Đại bang là mẫu-quốc, Đại-pháp làm chủ ra công dạy tập cuộc học hành, cách-mình, thế nghề nghiệp đã gần sáu mươi năm.

Anh em lớn nhỏ xét lại mà coi, chắc là cũng hiểu rõ người Bổn-quốc ta đây, no ấm, thung dung, thông đạt thêm thập phần hơn lúc xưa. Nếu không tin sẽ hỏi lại mấy người già cả tuổi tác, thì quả y như lời ta mới phân ra đó, chớ chẳng sai. Anh em một nước cùng ta hãy nghe rõ lời nầy: như người Đại-pháp đến đây là ví như là: thầy dạy học-trò, cha dạy con, anh dạy em, hết lòng lo lắng giúp người bổn-địa cho đến chỗ văn-minh, từ người giàu cho đến kẻ nghèo già cho tới trẻ, đờn ông, đờn bà, người trai người gái, mỗi mỗi đều hưởng no ấm, ở ăn dễ làm, sung sướng, đường đi sạch, vãn lai tiện, đi mau tới chỗ, về mau tới nơi, ấy đó ân đức của nước Đại-pháp là nước Mẫu-quốc của mình, ra cho mình dư sáu mươi năm, không nhắc đến thì thôi, nay ta nhắc sơ sơ, thì mỗi người Bổn-quốc đây, có lý phải động lòng nhớ ơn nặng công dày, của người dưỡng phụ mới phải. Như lúc bình thường nước Mẫu-quốc vô sự, chúng ta là người tôi con dẫu có nhớ ơn, là biết việc có ơn mà thôi, chớ không có điều chi mà cần dùng đến mình, thì người Bổn-quốc ta quả là không có dịp tốt mà cho người trưởng thượng biết rõ lòng mình cảm đại-đức, trọng ân-tình của chủ. Nay mà Mẫu-quốc gặp lúc bình hỏa đại sự, mở miệng cậy mình, việc đại cần kíp. Ấy đó anh em phải hiểu là một dịp rất may cho chúng ta, vì sẵn cuộc đặng đền bồi ân đức cho thầy, chủ: đặng như vậy mới là phải mặt làm người, đứng giữa thế gian, biết ơn thì đền nghĩa thì trả; không lý để mà ngó ngơ cho đành: Nếu ngó ngơ chẳng phải một là mang xấu chúng mà thôi, hai là mang tên bội phản mà lại bị người cha, anh chẳng bỏ qua cho mình. Xét mà coi, nếu trên mà không thương dưới, vì dưới ở phận tâm, thì chắc là có đều răn dạy chẳng không đâu?

Anh em hãy nhớ lời nầy: Nhà-nước rộng lượng dãi dân thong-thả rằng: cậy đến cho vay, lúc thong-thả nầy mà người bổn-quốc không biết xét, không hết lòng cùng Mẫu-quốc, để cho tới sự bất đắc dĩ, người cha, anh của mình phải dùng phép nghiêm ma buộc ràng người bổn-quốc phải đóng nạp, bao nhiêu, bao nhiêu, vậy thì chớ tới đó có chối cãi đặng không? Chắc là không đặng. Trong hai đều tôi mới cắt nghĩa đó khuyên anh em lớn nhỏ, xét mà liệu toan; đều nào phải hơn thì làm. Có chữ rằng: nhơn vô viễn lự, tất hữu cận ưu là vậy đó.

Đoạn nầy ta cắt nghĩa cuộc binh-hỏa bên Thái-tây, làm ra cho đến đỗi Mẫu-quốc mình là Đại-pháp, phải cần dùng nhiều tiền bạc, về cuộc chiến tranh; bởi cần, nên mới cậy đến chúng ta đây.

Cắt nghĩa: Từ khi nước Allemand thình lình phát binh kéo qua nước Belgique; là cố ý chiếm đoạt cho đặng thành Paris là căn bổn của Mẫu-quốc chúng ta. Người Belgique tuy đất hẹp, người ít mà dân cách vật trí tri nhiều. Binh Allemand đến đó, trong trí nó tưởng dễ qua như chơi, chẳng dè người Belgique mạnh mẽ can-đởm, chống ngăn một đôi tháng; nhờ ngày giờ ấy, nước Mẫu-quốc ta là Đại-pháp nhóm binh linh, súng ống, thuốc đạn kịp ngăn ngừa giặc dữ đặng.

Kế đó, chư Đại-quốc Hồng-mao, Nga-la-tư là tam hiệp quốc ra binh bộ, binh thủy, đối địch cùng Allemand, sau thoảng mãng có nước I-ta-ly, Nhựt-bổn, cùng Huê-kỳ hiệp binh nữa chi trì đến nay đã ngoại bốn năm, hao của nước, tổn mạng dân nhiều lắm, mà xét lại cho kỹ thì nước Allemand chẳng thế nào mà thắng trận cho đặng, cũng tại chúng nó ỷ binh ròng tướng mạnh, tích thảo đồn lương dư bốn mươi năm, bởi lòng tham muốn tận thâu hết thảy thế gian, về tay chúng nó lại thêm phép trị dân, lề luật hình chánh bất nhơn, thất đức, coi mạng dân như kiến, sai quấy một chút làm tội bằng mười; hình mổ ruột, hình cắt tay, ra cho đến người đờn-bà chửa, con nít còn bồng. Bởi vậy cho nên tam hiệp quốc và mấy nước bên Thái-tây, hiểu biết phép tội của dân Allemand để nhứt khổ độc, cho nên vạn quốc ra hết sức binh sanh mà chống ngăn chúng nó, hơn bốn năm. Đến lúc nầy đây thì nó đã yếu rồi, các nước nhỏ nhỏ tiếp cận của Allemand, lúc ban đầu thấy nó mạnh theo nó, đến nay coi thế nó suy, mấy nước đà thôi rồi chịu hàng đầu, còn nước Allemand cũng ỷ muốn thôi, cầu hòa, nhưng mà tam-hiệp quốc không chịu, vì biết rõ tánh tình của Allemand, theo thói dã-man, sớm đầu tối đánh; không kể lời hứa, không nhìn chữ ký tên, khó mà hòa với chúng nó: Bởi vậy cho nên Mẫu-quốc chúng ta và chư hiệp-quốc, nghĩ như vầy; nó tuy yếu rồi, chớ lẽ yếu như con gà, con vịt, mà mình bẻ cổ đập chết như chơi, để dùng dằng dục dặc giết cho hết, bắt cho hết chúng nó, thì sanh ra dài ngày. Bởi dài ngày chừng nào thì hao lương, tổn binh của mình thêm chi cho bằng dùng cấp sự, nghĩa là nhứt-

lao-nhi cứu dật, nội chư hiệp quốc bên Thái-tây đồng tình bắt khuynh-quốc chi binh, quyết nỗ lực đại-chiến một lần đặng trừ giặc dữ. Nếu dùng binh đông thì khí giái thuốc đạn, lương phạn phải nhiều, nếu dùng mấy vật đó nhiều thì tiền bạc lương hướng phải đủ mới đặng. Ấy đó nay mà cần đến chúng ta đây là cậy người Bổn-quốc giúp quốc-trái, chủ ý của Nhà-nước, lấy lẽ công, con cũng đồng con, tôi cũng đồng tôi, dân cũng đồng dân, nước cũng đồng nước, chánh nước Mẫu-quốc cũng có nhiều nước thuộc-địa, chỗ lớn chỗ nhỏ chẳng luận, miễn là muốn thấy lòng người dân thuộc-địa mỗi chỗ: Coi trong lúc binh hỏa nầy, mà dân nào có nóng lòng biết ơn chủ, thì sau cho dân ấy hưởng hơn, chớ chẳng phải một mình nước ta đây cho đủ sức giúp đại-sự; ta cắt nghĩa đã rõ việc cần kíp trong cuộc quốc-trái thứ tư nầy, đặng cho anh em hiểu rõ mà hết lòng lo lắng, ra sức làm cho phải mặt con dân, trong khi quốc gia hữu sự. Ta cắt nghĩa sơ một đều nầy cho anh em nghe: bên Chánh nước và Hồng-mao thì dân phải ép đem của lời về công nghệ của mình mà đóng hết phân nửa, chớ như chúng ta đây, Nhà-nước chưa ép; cậy cho vay trả lời, rồi sau trả vốn cho dân, kể một chút đó, thì biết rằng Mẫu-quốc rộng đãi con dân đây ra thể nào! Nếu mà chúng ta hẹp trí không lo làm bổn phận cho rành, để chờ tới cha, anh dùng thế mạnh, phép ngay mà ép, thì ắt là chối cũng không đặng; mà lại thêm mang xấu, lại thất nhơn nghĩa hết thảy, ấy đó chẳng nên chật hẹp.

Còn phận làm con người phải biết sao phải sao quấy như vầy: Từ Thái-tây khai chiến, người thông minh, học thức, tài lực, trí-tri phú quí tại bên Chánh-nước và binh lính chư thuộc-địa, người xa mẹ cha, kẻ lìa vợ con, gối bá súng, nằm đất bùn, ở dưới mương mà cự địch với giặc dữ bốn năm nay, người còn sống, kẻ tử trận, cực nhọc công cán nhiều lắm, nhắc đến phải sa nước mắt, chịu như vậy mà chi đặng mà cứu gỡ Nhà-nước, đỡ gặt nhơn dân, liều thân không kể, là vì bổn-hương, đem máu thịt đặng đền nợ nước, bì với chúng ta đây thì mình ăn ngon, ngủ kỹ, gần cha mẹ, gần vợ con, sung sướng, xét đến sự cực khổ ấy, thì mình cũng nên mắc cỡ với đời? Nay ta xin đây một đều, bớt bài bạc, bớt uống rượu, và thuốc á-phiện, bớt cuộc lẳng phí là đi giày cho mắt giá, bận áo cho quá tốt. Để những tiền xài phí đó, đam cho Nhà-nước vay, lời tuy ít mà không mất vốn, Nhà-nước lại mang ơn, hơn là những kẻ chịu lời nhiều mà nỡ dứt, chúng ta mà dem giúp tiền mau sớm, hết thảy dân Mẫu-quốc và dân thuộc-địa rộng lòng nạp tiền vay sớm, thời việc binh chiến an sớm, hễ mau trước một ngày thì đỡ bớt cho người chịu cực ở tại chiến trận một ngày. Ấy là mình biết ơn của người có công che đậy mình, nếu làm người mà không biết xét chỗ phải ấy, thì xem lại ra thể nào để mất đạo làm người cũng nên mắc cỡ.

Ta hết lòng xin với bạn Bổn-quốc, người giàu, nghèo hãy tùy theo sức mình mà giúp nước, ấy tỉ là giúp cha mẹ vợ con mình đó nếu mà điềm nhiên tọa thị thì ắt là người sống tỉ như không có rồi đó.

Đại-pháp miếng trường,
Vạn dân đắc lực.....

SỔ THÂU

(Résultats des Souscriptions à l'emprunt)

Ngày 28 Octobre 1918

Kho bạc Nhà-nước

Nam-kỳ và Cao-man	504.680.10
Trung-kỳ, Laos, Bắc-kỳ	163.530.30
	668.210.40

Hãng bạc Băng

Nam-kỳ và Cao-man	135.669.80
Trung-kỳ và Bắc-kỳ	455.155.
	590.824.80
Tuần lễ đầu	19.945.322.20
Cộng ngày 28	1.259.015.26
Tổng cộng	21.204.730.40

Số bạc quốc-trái ngày nay trội hơn số bạc quốc-trái năm 1915 (21 triệu quan), và cũng hơn số bạc vay năm 1916 (20.600.000 quan).

Ngày 29 Octobre 1918

Hãng bạc Băng

Nam-kỳ và Cao-man	933.303.30
Trung-kỳ-Laos-Bắc-kỳ	171.371.40
	1.104.674.70

Hãngbạc Băng

Nam-kỳ và Cao-man	111.845.10
Trung-kỳ và Bắc-kỳ	70.032.
	181.877.10
Cộng ngày 28	1.286.551.80
Số bạc quên thêm vô sổ thâu tuần rồi	71.171.70
Các ngày trước	21.204.737.40
	22.562.460.90

Các hãng cho vay lớn

Hãng Compagnie Franco-Asiatique de Petroles cho vay 706.300 quan.

Ngày 30 Octobre

Kho bạc nhà-nước

Nam-kỳ và Cao-mên	530.982 f. 30
Trung-kỳ Lèo và Bắc-kỳ	250.065 f. 60
	781.047 f. 90

Hãng bạc Băng

Nam-kỳ và Cao-mên	720.600 f. 30
Trung-kỳ và Bắc-kỳ	384.047 f. 00
	1.104.646 f. 30
Cộng ngày 30	1.885.694 f. 20
Mấy ngày trước	22.562.460 f. 90
Tổng cộng	24.448.155 f. 10

Những tài chủ phóng trái lớn

M. V. Ippolito phóng trái 156.000 f. 10

Quốc-trái

(Emprunt national)

Vì cớ gì Đại-pháp đã rất đỗi giàu mà còn lại phải vay?

Sự sản của Đại-pháp trị giá là 350 ngàn triệu francs (là 90 ngàn triệu bạc đồng) và huê lợi mỗi năm là 35 ngàn triệu francs (là 9 ngàn triệu bạc đồng). — Phải, nhưng mà cái vốn 350 ngàn triệu francs không phải là tiền bạc hiện ròng, ấy là trị giá đất nhà, các cuộc kỉ xảo, các sở công nghệ. Còn huê lợi thường niên thì thuế khóa trích lấy hết một phần nhiều; chỉ còn lại bao nhiêu thì vừa đủ xây dùng.

Vậy thì làm sao lại không chinh liễm trong nhơn dân?

Nhà-nước Đại-pháp đã có gia tăng thuế củ và cũng đã có lập thêm thuế mới, nhưng mà nếu gán chung ra thì mỗi người đều phải đóng, và nếu dùng cách ấy mà sung binh phí, thì ắt là những kẻ nghèo hơn hết không thế nào mà chạy cho có mà ăn. — Vả lại Nhà-nước chẳng nên thâu lấy huê lợi quá nhiều. Phải có tiền vận hành thì nước mới còn, cũng như phải có huyết vận hành thì người mới sống.

Sau nữa là phải xét rằng Đại-pháp là quảng đại luôn luôn cho nên không có gia tăng thuế khóa bên cõi Đông-dương từ khi có giặc đến chừ: ấy là nội trong thế giái có một xứ nầy đặng như vậy.

Vậy như cho vay thì lấy gì làm chắc rằng tiền mình khỏi mất và tiền lời rồi sẽ trả cho mình? Vậy thì mình có nên tin lấy một lời hứa không của Nhà-nước hay chăng?

350 ngàn triệu francs tiền của Đại-pháp đó là cũng đủ mà bảo kiết cho mình. Đã hơn nửa kỷ, nghĩa là từ hơn 50 năm nay, Đại-pháp vẫn cứ một mực chắc chắn mà giữ lời khế ước thì cũng đủ mà thị tín với mình hơn là chi chi hết thảy.

Cứ theo lời mình hỏi mà suy ra thì là mình thiết tưởng Chánh-phủ, nghĩa là Đại-pháp, vốn thiệt là cai chi chi không dính dấp gì với mình, xa lạ chi cùng mình. Ấy vậy mà mình cùng hết thảy quốc dân khác — đây là phân cùng người Đại-pháp — thì cũng như là nước Đại-pháp đó chớ ai, và nói một lời hứa không mà mình nói đó là lời hứa chung của mọi người nam phụ lão ấu, của mỗi sở công nghệ, thương cổ, canh-nông bên nước Đại-pháp và trong các thuộc-địa Đại-pháp đồng hiệp lại. Vậy thì một hòn núi vàng để đó mà bảo kiết những giấy quốc-trái cho mình có chắc hơn lẽ ấy đặng chăng?

Bạc mình cho vay đây rồi phải ra khỏi Đông-dương, thì chẳng là thiệt hại cho Đông-dương?

Nào phải như vậy đâu: bạc ấy đã không ra khỏi thuộc-địa nầy, mà lại để cho Đại-pháp dùng mà mua luôn luôn tại đây rất nhiều đồ sản vật: như những là gạo bắp, đậu mè, đồ khô, đồ hộp, café, vải bố, tơ lụa, dầu đu-đũ-tía, cây gỗ, các loại kim, vân vân.., là toàn những đồ mua lấy bạc triệu mà kể.

Vả chăng thiếu chi nhà giàu cùng các hãng bạc, thì cũng đủ dư, mà sao lại còn chiếu quyên quốc-trái những người nghèo nàn và những kẻ quê mùa?

Đều ấy là bởi vì giặc mà nước Nhựt-nhĩ-mạng khởi hấn cùng chúng ta và ép chúng ta thọ địch, thì chúng ta phải đánh mà tự thử, mà vì chưng cũng là giặc của anh em, cũng là giặc của cháu con chúng ta, giặc của thần thứ của chúng ta, và của những dân nhờ chúng ta bảo hộ, vì cũng là giặc tự thủ chung của hết thảy chúng ta, cả Pháp cả Việt — vì hết thảy nhơn dân hiệp nhau lại mới thành ra nước — bởi vậy cả nước phải nên ước ao cho hết thảy mọi người đều có phụ tá vào cuộc quốc-trái nầy, nào là người Đại-pháp, người Annam, người Cao-man và người Lèo, nào là giàu, nào là nghèo cũng phải tùy sức mình mà quyên nạp.

ĐÔNG-DƯƠNG TỔNG-THỐNG TOÀN-QUYỀN PHỦ

NAM-KỲ SOÁI-PHỦ

Phòng-văn quan Nguyên-soái.

Thơ 4947 hiệu

Quan quyền Nguyên-soái Nam-kỳ kỳ thơ vu chánh Chủ-hội Báo-chương Saigon nhã giám.

Trình cùng quan chánh Chủ-hội,

Vẫn ta đã đích-thân dự xem mấy đám hát-bộ tại Châu-thành Saigon, Chợ-lớn, Giadịnh, của hội Báo-chương thiết-lập đặng dùng dịp mà giăng-dụ về cuộc cho Nhà-nước vay đang thời, thì ta lấy làm hân-hạnh vì cách thiết-lập ấy cực vẹn và xướng-ca đều thích chí nhơn-dân bổn-quốc.

Ta xin cậy khanh tỏ lại với các vị hội viên Báo-chương và mấy thầy đã giùm giúp cho Hội lại đứng rạp hát hay, đáng khen rằng quan Toàn-quyền với ta đồng đẹp lòng vì cuộc xướng-ca của hội thiết-lập đặng thành công.

Kính tặng,
Ký tên: MASPÉRO.

THÔNG BÁO

(Informations)

GIÁ BẠC VÀ GIÁ LÚA

Giá bạc kho nhà-nước . . 4 f. 20

Giá lúa, tạ 68 kil. chở tới nhà máy Chợ-lớn (bao trả lại): 3$15 tới 3$ 20.

Sài-gòn

Lễ các Thánh

Bữa thứ bảy 2 novembre, quan Tổng-thống Đông-dương Toàn-quyền Đại-thần với tam vị thượng-quan là ông Pasquier, Touzet và Saint Marty cùng các quan Chánh-phủ hiện diện tại Saigon đều đến nhà-thờ xem lễ cả, có Đức Giám-mục Mossard làm lễ hát cầu cho linh hồn nghĩa sĩ vị Pháp-quốc vong xu.

Chiều lại, ngài tới đất thánh Saigon, cặm nhành hoa nơi mồ thủy-bộ binh, chẳng may bỏ mình trong xứ Nam-kỳ nầy.

Qua bữa 3 novembre, quan Tổng-thống cũng đi cùng ông Pasquier và ông Touzet tới nhà-thờ đạo Protestant dự lễ cầu hồn cho hàng nghĩa sĩ vì quê-hương mà thác.

Về Quốc-trái 1917

(De l'Emprunt 1917)

Những giấy quốc-trái thiệt thọ cho tài-chủ cầm về kỳ năm ngoái (1917) chuyến tàu 15 novembre tới đây sẽ gởi qua Đông-dương. Vậy thì hết tháng sau, tài-chủ đem giấy tạm tới Kho-bạc mà đổi lấy giấy thiệt thọ ấy.

Còn những giấy thiệt thọ có tên tài-chủ đã rao rằng bên Tây gởi qua Đông-dương lâu rồi, sẽ tới chớ chầy.

Ta đã chẳng ra nơi hầm hố, thì phải đem tiền đến kho-bạc mà cho nhà-nước vay

Quốc-gia tương vong

(La chute d'une dynastie)

Nga diệt quân quyền

(La destruction de la Monarchie russe)

(tiếp theo)

Muốn lập phép Tri-chánh đặng sáng, trước phải, hoặc lấy quân-lịnh chiêu toàn, hoặc lấy dân-quyền tuyển cử, lo phương thế mà sắp đặt lại như vậy

Thứ ba: Mông ơn Thiên-từ, hãy bỏ dứt sự bắt buộc người về việc nước và việc đạo; ân xá cùng là hủy án những người đã mắc tội về việc nước và việc đạo, ngoại trừ quân thám-tử và phản-quốc.

Thứ tư: Tha tội và đổi những người mắc án đày vì việc nước và việc đạo, trở về.

Thứ năm: Bãi tuyệt sự bắt buộc về việc

Thuốc điếu hiệu CANON

BAO-XANH
Đã ngon mà lại rẻ tiền

đạo, bất luận tội khinh trọng, và bãi các tờ châu-tri bang hành về lời chiếu ngày 17 Octobre 1905, vì các tờ châu-tri ấy đổi lời chiếu, làm cho ra tệ.

Thứ sáu: Phải gỡ sự rối rắm của nước Rút-Xi với đất *Pologne*; dung cho đất Polonge đặng quyền tự-do tự chủ, và phải dọn luật buộc về việc hộ của đất Pologne lại.

Thứ bảy: Phải bãi sự ép uổng bó buộc dân Juifs; phải bãi chiếu ngăn chặc đường đất dân Juifs; phải cho phép thong thả học hành trong các trường; phải diệt sự ép-uổng dân Juifs về sự chọn lựa nghề nghiệp làm ăn; và phải cho dân Juifs lập nhựt-báo lại như cũ.

Thứ tám: Về vụ đất *Finlande*, phải lấy sự khoan hòa nhơn-đức mà trị; phải đổi hàng các quan bên ti Chánh-trị và bên Thượng-Nghị Công-Đồng; phải bãi đều bắt buộc người làm công và viên chức.

Thứ chín: Về đất *Ukraine*, phải cho Nhựt-báo Ukraine lập lại; phải xem xét án từ của dân *Galicie* đã bị đày-lưu cùng tù-rạt; phải bãi sự bắt buộc những người vô tội mà bị tập-nòa.

Thứ mười: Phải cho Công-nghệ lập hội thông-công lại như trước; phải bãi sự tập-nòa những người làm đầu cho bọn Công-nghệ trong các hội tương-tế về tội làm vi phép, và phải cho Báo-chương của hàng Công-thợ lập lại như cũ. »

(Sau sẽ tiếp theo)

M. H. L.

Hỡi dân
Nam-việt ta ơi,
Đem tiền mua giấy
quốc-trái, ấy là biết
ân nghĩa nước
Langsa.

Đông-á triết ngôn

Diễn luận

(Paroles et gestes des hommes illustres de l'Orient)

Thầy Mạnh-tử nói rằng: *Quân-tử mà khác hơn người thường là có gì đâu, chỉ một sự giữ lòng mà thôi. Giữ lòng những đều gì? Đều nhơn cùng đều lễ; đã có lòng nhơn thì hay thương người, biết lễ thì hay kính nhường người, có lòng thương người thì người thương mến lại, biết kính nhường người, thì người yêu chuộng lại, quân-tử ở cùng người như vậy, lẽ phải ai ai cũng phục lòng mà không có lòng gì bội nghịch, vậy mà còn có người cường bạo muốn lấn lướt, thì quân tử cũng cứ tự nhiên, không oán trách người mà lại vấn tâm coi thử có đều gì mình cư xữ với người còn thiếu thốn chăng? Khi đã vấn tâm không có đều gì thất bát chếch mếch cùng người, thì mới cho người cường bạo ấy là một người ngu dại, ví như loài cầm thú, thì không đem lòng oán trách bao giờ.* Cho nên quân-tử có sự lo lắng chung thân (trọn đời), không khi nào sợ có một ngày tai họa, lo là lo cho thiên hạ đời sau tan mất cái lương tâm, không giữ gìn đặng đều nhơn cùng đều lễ, vô phép vô tắc, chẳng biết cương thường luân lý, thượng hạ tôn ty, chí như tai họa là sự oán thù, quân-tử lòng đã thương người mà lại lấy sự cung kỉnh ở với người, làm trọng, thì làm sao đến có thù oán, làm cho quân-tử phải rối lòng. Thường thấy đời nay nhiều kẽ ở không hiểu đến đạo thánh hiền, bèn chứa lòng độc ác bất nhơn, ở với người khinh khi mạn nhục, thấy người bần hàn đói rách, không có lòng thương yêu, lại thêm bỉ bạc, thấy người trưởng thượng và có đức tài, lại đem lòng ganh ghét, dầu ai lấy sự lễ nghĩa mà khuyên can, lại lấy làm oán hận, nhơn phẩm như vậy, cũng vì bất học vô thuật, đến nỗi tán kỳ lương tâm.

LỜI RAO CẦN KÍP

Hội chánh *Agence économique de l'Indochine* **ở tại** *35 rue Tronchet Paris (8e).*

Muốn hỏi thăm đều chi cứ do nơi đó.

TỰ DO DIỄN ĐÀNG

Vài lời hỏi thử

Có bốn vị Quan-nhơn đương giúp việc Nhà-nước tại xứ Lèo bàn nhau mà từ quan đặng nhàn ẩn chốn sơn-lâm; tôi xin tỏ lại những công việc của mấy ông bàn tính cho Lục-châu chư khán-quan tường lãm và xin chư quí ông có ý kiến cao-minh bàn giùm coi mấy ông ấy làm việc phải hay quấy.

Bốn vị ấy bàn như vầy:

Chớ chi mấy ông Bác-sĩ lấy tài lực mình mà làm ra những phương tiện cho đời đề thông-công nhau lo cuộc hòa-bình; chẳng luận nước nào cũng thông-công nhau được, đề lo cuộc Thương-mãi với nhau, không ai tranh quyền lợi ai thì mới thiệt là văn-minh cho chớ ».

Ấy là cái tư-tưởng của bốn vị như vậy, mà muốn cho đời như vậy, thì không thế nào được; cho nên bốn vị đồng nhau bàn tính mà lánh cuộc hồng trần.

Trong bốn vị đều ra giúp việc Nhà-nước trên 10 năm; lương lộc cũng khá, nhà cửa đất vườn cũng có, mà vì cháng cuộc đời nên mới rủ nhau mà từ quan. Họ tính bán nhà đất lấy tiền sắm khí dụng về việc ruộng rẫy, và những đồ phải cần dùng về việc bảo-sanh và vệ-sanh.

Vào chỗ non cao rừng rậm, lựa chỗ đất hoang không ai tranh dành sẽ làm nhà, lập vườn, làm rẫy. Mình làm mình ăn không giao-thông với ai cả, vì sợ có gặp việc bất bình chăng.

Hai vị đã có vợ thì cũng cho vợ theo, nếu không muốn theo thì sẽ cấp dưỡng tiền bạc gia tài rồi cho cải-giá. Còn ai chưa vợ thì sẽ hỏi người nào muốn ở theo cảnh ấy thì mới cưới.

Tôi có khuyên mấy ông như vầy: « Người sanh ở đời phải coi theo thời thế; hễ đời thế nào thì ta cũng phải theo thế nấy; đời ham sự quyền quí, ta cũng phải theo quyền quí; đời tranh-cạnh thì ta cũng phải tranh-cạnh. Như vậy thì mới gọi người thức thời-vụ chớ. Chớ mấy anh sợ cuộc trần ai mà đi lánh, lo dưỡng thân nhàn thì ích chi cho đời? »

Mấy ông trả lời rằng: « Chúng tôi ra làm việc đã mười mấy năm dư, bất quá thì tay làm hàm nhai, quanh năm cứ ràng buộc cái thân, lo công danh phú quí nhọc lòng, mà không làm được việc chi có ích cho đời mà lại cũng không trả được ơn nhà nợ nước; mà bây giờ muốn ra mà tranh danh lợi thì chúng tôi cũng không đủ tài lực gì. Con người nếu cuộc đời đã cháng, thì còn một đều lấy hết tài-lực mình mà thi thố với đời, thì mới được vui lòng khoái chí cho, bằng không thì cũng nên trao dồi cái đức-hạnh của mình. Có câu danh-ngôn Langsa như vầy: *A l'homme qui est au-dessus du besoin, il ne reste que deux moyens de s'amuser: l'exercice de son génie ou de sa vertu.*

« Vậy nên chúng tôi đã quyết ẩn dật nhàn-cư là hơn. Chúng tôi quyết bỏ những công danh phú quí không nói đến mấy tiếng ấy nữa; và ngày sau nếu chúng tôi có sanh con cháu thì chúng tôi cũng không dạy mấy tiếng ấy. Vì bởi mấy chữ ấy mà sanh sự tranh-cạnh gớm ghê đó ».

Nghe mấy lời đoan-chánh như vậy thì tôi cũng bái phục mấy ông và không còn lời gì khuyên giải nữa; nên vội vả mượn bút biên vào quí-báo.

Cúi xin Lục-châu quân-tử, đa-văn quảng kiến, biện bác giùm coi mấy vị ấy tính như thế phải hay là quấy.

TRƯƠNG-HỮU-ĐỨC
Secrétaire aux T. P.
Phalam (Laos)

Phê bình: Thức thời vụ giã, vi Tuấn-kiệt.

附借國債 **SOUSCRIVEZ A L'EMPRUNT NATIONAL** 義民必宜

Nghĩa dân nên mua giấy quốc-trái

Rạp-hát Casino Bến-tre

Tại rạp, đêm 28 rạng 29 octobre 1918, có diễn một hồi tuồng:

«Gia-long phục-quốc»

Thay mặt cho hội *«Khuyến-văn»* cùng bọn tân học, mấy ông mấy thầy cùng tôi xin tỏ ít lời khen như sau nầy:

Nguyễn-Anh.— (Gia-long) Giám-mục Bá-đa-Lộc. Châu-văn-Tiếp, lý-Trưởng người làm vai tuồng đều rất nên đứng đắng lắm.

Quốc-mẫu.—Ông-chài-Anh phất cờ; người làm thiệt cũng nên khen, vì có chuyện thiệt và chuyện tự nhiên.

Cũng có vài đều rất tiếc: 1° Đã hát rồi nhiều chỗ nên ít tiếng 2° Casino không được rộng, có kẽ không được coi.

Tôi rất cám ơn bồn ban đã làm cho tôi cười nôn ruột và sa nước mắt trong giây lác.

(Xuất đầu có coi, không có coi xuất tuồng khác sau)

Mấy lời xin quan cố.

N-K-H
Président Enseignement-Mutuel-Bến-tre

TRỊ BỊNH YẾU PHÁP

(Conseils médicaux)

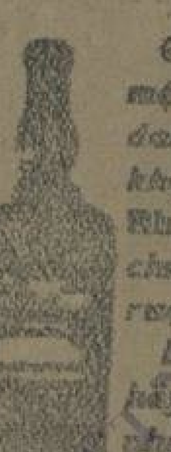

Chư vị muốn cho trong nhà sẵn một thứ rượu mà dùng trong khi đau rét, hoặc nóng lạnh, tì vị không động tiêu, thì hãy mua rượu Rhum mauan là rượu thiên hạ rất chuộng, và lại tốt hơn các thứ rượu rhum khác.

Hãy coi cho kỹ kẻo lầm thứ giả, hãy nói cho phải, coi ve có dán nhãn trắng.

Có bán trong các tiệm hàng xén

Phan-hòa-Thanh

Magasin de diverses nouveautés soieries

60 rue des Cantonnais 60

TONKIN HANOI

DIPLOME DE MÉRITE

Exposition amicale artistique franco-annamite

A HANOI, EN 1915-1916

Xin trình để liệt vị khán quan đăng tường: Bổn-hiệu buôn bán ở Hanoi (Bắc-kỳ) đã lâu, có đủ các thứ hàng hóa về đồ tơ lụa **HÀNG TÀU, HÀNG TÂY, HÀNG BẮC-KỲ** và **HÀNG SAIGON**, có đủ cả, bán lẻ và bán buôn, tính giá rất nhẹ. Xin các quí khách có dùng đến hàng gì thì chiếu cố đến mà viết thơ cho bổn-hiệu; gởi hàng thì theo cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement).

Hàng Bắc-kỳ thì bổn-hiệu lại có nhiều lắm, toàn là thứ hảo hạng của bổn-hiệu đặt làm, như là: **LƯƠNG TRƠN VÀ BÔNG, XUYẾN TRƠN VÀ BÔNG, MÌNH BẰNG, LƯỢT LÔNG, LƯƠNG LA-CẢ, LỤA TRƠN, VÀ BÔNG, LÃNH TRƠN VÀ BÔNG, KHĂN LƯỢT THẬT TỐT, LƯƠNG SA HẠT, SA TRƠN VÀ BÔNG**, còn nhiều các thứ hàng khác nữa.

Quí khách mua hàng từ 10$00 trở lên thì bổn-hiệu xin chịu tiền phí tổn gởi hàng.

Muốn coi hàng thì viết thơ hỏi, bổn-hiệu xin gởi kiểu (échantillons) đến, để các quí khách coi.

Quản Tín Ký Đại Dược Phòng

CHỦ NHƠN: M. LÊ-TOAN

60, Rue de Canton 60. — Cholon

Bổn hiệu có trữ và bán lẻ đủ các thứ thuốc Cao, Đơn, Hoàn, Tán, thiệt là thượng hạng, các nơi xa gần đều biết danh, có nhiều vị trong Lục-châu gởi bài tặng khen trong các quí Báo rằng: « Thuốc của bổn hiệu rất nên thần hiệu ». Cúi xin chư quí-vị ở trong Lục-châu như muốn dùng thuốc của tiệm tôi, xin vui lòng viết thơ cho tiệm tôi rõ, sẵn lòng gởi thuốc lập tức mà gởi *Contre Remboursement*. Chư quí-vị muốn xin *Catalogue*, hãy viết thơ cho tiệm tôi rõ, tôi sẵn lòng gởi cho không. **Tại Saigon đường Pellerin số nhà 23 có bán giùm thuốc của tiệm tôi.**

HÒA ĐÀM NINH PHẾ CHỈ KHÁI HOÀN

(Thuốc ho rất thần hiệu)

Vẫn bịnh ho bởi đàm nó biến ra nhiều chứng hiểm nguy, do nơi thước cảm lấy phong tà rồi ăn uống nhằm đồ phản khắc, nếu dùng thuốc trị không nhằm thì khó mà dứt nổi. Vậy nên tiệm tôi có chế phương thuốc nầy, dầu ho lâu năm hoặc mới ho, hoặc nhơn đàm tích tụ lâu nay, ẩn theo mạch lạt rồi, nhơn thấp khi sanh ra bịnh ho siễng, ngủ không an giấc, hoặc đàm trừng no dẫy nghẹn tức mê muội, cứng lưỡi. Các chứng về đàm mà sanh dùng đến thuốc ấy liền thấy thần hiệu, hoặc dùng tùy thân thường, tự nhiên thông lưu huyết mạch tì vị hòa, giáng đàm hòa khí.

Một hộp 10 hoàn giá bảy cắt (0$70)

DƯỠNG TÂM NINH THẦN HOÀN

(Thuốc bổ tâm an thần)

Phương thuốc nầy chủ trị lo lắng quá độ, hao tổn tâm huyết, đêm ngủ chẳng ngon, tinh thần bải hoải, giảm sức uống ăn, bàng hoàng thân thể, tỳ vị suy nhược, hay mệt hay quên cùng bởi học hành quá sức, dầm sương giãi nắng, buôn bán nhọc nhằn, ngồi cả ngày, đi cả buổi, mệt nhọc tinh thần, các chứng về lao tổn dùng đến thuốc nầy, rất nên thần hiệu, bồi nhuận tâm cang, điều hòa huyết mạch, tỏ tai, sáng mắt định chí an thần, bổ ích nguơn khí, thêm sức sống lâu

Một hộp 6 hoàn giá sáu cắt (0$60).

THIÊN KIM BẢO KHÔN ĐƠN

(Thuốc bổ khôn (đờn-bà chưởng tử)

Thuốc nầy trị bịnh đờn bà con gái huyết khí suy nhược, thân thể ốm o, nhan sắc vỡ vàng đường kinh không đúng kỳ, hoặc trồi hoặc sục, bạch đái hạ, huyết bạch hoặc nhiều hoặc ít, huyết ban, lậu, hư thai, tiểu sảng, nơi tử cung hàn lạnh chậm con, hoặc sung sức quá bội, ngăn trở đường sanh dục, chậm thai nghén, hoặc con gái lớn lên bế đường kinh, bón huốt, làm lớn bụng. Ăn ngủ không ngon, no hơi, nhức đầu, sanh chứng nhức gân, mỏi lưng đau bụng, khi nhiều khi ít không chừng, hoặc đờn bà có thai, bệnh trừng lên. Các chứng hư tổn dùng đến thuốc nầy thì lành mạnh. Bồi bổ khí huyết, chưởng tử lương phương.

Mỗi hộp 2 hoàn giá bán (1$00).

SÂM NHUNG BỔ THẬN HOÀN

(Thuốc bổ thận gia sâm nhung)

Đám tưởng trong thân thể con người, thận là cội rễ, nếu phần tiền thiên hao kém, hậu thiên thất dưỡng thì phải mau dùng thuốc mà bồi bổ tinh thần mới đặng mạnh giỏi. Nên tiệm tôi gắn lòng hiệp chế hoàn thuốc nầy công hiệu hạng nhứt, điều hòa huyết mạch bổ thận tráng dương, tư nhuận mặt mày, khỏe hòa tì vị, bồi khí sung thần, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị di tinh, bạch trược, lậu, tinh tiết dầm dề, mồ hôi lai láng, hoặc hạ nguơn suy nhược, thận kém tinh hàng, cử động yếu ớt, lỗ tai chảy nước, mỏi gối đau lưng. Các chứng về hư tổn mà sanh, dùng đến thuốc nầy đường cây khô đượm nhuần mưa móc, sung túc tinh thần nở nang da thịt.

(**Mỗi hộp 6 hoàn giá (0$60).**

HÓA ĐÀM NINH PHẾ CHỈ KHÁI TÁN

(Thuốc ho và bổ phế tán đàm)

Vả bịnh ho là bịnh hay khiến ra nhiều chứng nguy hiểm không kể xiết. Nếu thuốc không hay thì khó trị. Tiệm tôi có chế phương thuốc nầy để trị bịnh siễn, bịnh ho chẳng luận lâu mau, hoặc phong hàn tà khí sanh ra ho, dùng đến liền thấy công hiệu. Thuốc chế không mát không nóng, đờn bà có thai, người lớn con nít, chi đều dùng được cả. Thật là một phương thuốc trị bịnh ho hạng nhứt trên đời.

Mỗi gói giá một cắt (0$10).

Thuốc gội chưa vấn hiệu GLOBE

AI AI CŨNG ƯA VÌ MÙI THƠM DỊU

Cứ một mình hãng Denis Frères trữ thuốc này mà thôi.

RƯỢU THUỐC HIỆU LÀ

QUINA GENTIANE

Của Tu-viện Saint-Paul bào chế. Là một thứ rượu bổ làm cho con người dáng trường thọ. *Những người nào muốn dáng trường thọ và chẳng lúi nào vương mang bịnh hoạn chi, thì phải uống thứ rượu Quina Gentiane này mỗi ngày 1 ly nhỏ trước khi ăn cơm.*

Thứ rượu bổ này bào chế đã đặng hơn 650 năm rồi, đời xưa ông Dom Ramont ở thầy tu tại l'Abbaye de saint-Paolo viện.

Trong cả hoàn cầu đều dùng nó và các danh sư đồng dùng nó mà cho bịnh uống. Hễ ai có xây nóng nực thì hay dùng nó.

Có bán trong các tiệm hàng xén.

LỜI KHUYÊN

(Conseil)

Chẳng những là thuốc điếu Diva *là thuốc tốt nhứt, sự ấy ai ai cũng rõ, mà lại nhờ sự dọn thuốc ấy một cách kỷ lưỡng, đến đỗi không còn một chút nhựa nào trong đó, nên hút nó dịu dàng không hề chóng hoạn. Bởi đó trong chư-tôn ai mà biết lo ngừa bịnh hoạn ai hay sợ đau chừng mấy người ghiền thuốc thường bị, thì khá mua thuốc điếu* Diva *mà hút đừng thèm thuốc khác.*

Có bán trong các tiệm hàng xén và quán café.

ATELIER de GRAVURE sur MÉTAUX & MARBRES

Plaques d'enseigne, Bateau, Cachets, En Cuivre, etc. . .

ATELIER DE GRAVURE SUR MÉTAUX
NG.CHI-HOA
GRAVEUR
42, AMIRAL-DUPRE SAIGON

En Tous Genres
Prix Modéré

Kính trình chư quí vị tôi có lập TIỆM KHẮC CON DẤU ĐỒNG VÀ HỦ THUNG (TIMBRES CUIVRE ET CAOUTCHOUC) bằng đồng, chạm mộ bia đá cẩm thạch đề mả (pierres tombales), có đủ thứ con dấu lạ. Quí khách muốn dùng kiểu nào xin gởi thơ cho tôi thì tôi sẽ gởi catalogue cho coi vừa ý kiểu nào thì tôi hết lòng làm cho vừa ý và tính giá thiệt rẻ, tôi rất đội ơn vô cùng.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA
GRAVEUR
43, Rue Amiral-Dupré. — SAIGON

Rượu TONI-KOLA SECRESTAT là rượu rất bổ hơn các thứ rượu bổ khác, bổ nước đá vào thì thành thứ rượu rất vệ sanh.

Hãy đòi bạn hữu thiết mình một ly

TONI KOLA

Mình hãng DENIS frères trữ mà thôi.

Nhà DENIS frères tại Saigon rao riêng cho các bạn hàng rằng: Các thứ rượu chác của hãng rất kỹ càng. Hãng sẵn lòng gởi bổn giá và mẫu rượu cho không miễn là phải có xin thì đặng.

HÃY HỎI
THỨ HỘP QUẸT
HIỆU NÀY

LÀ THỨ TỐT HƠN CÁC THỨ KHÁC

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông lương-y GUILLIÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đường của quan lương-y GUILLIÉ lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, đau trong TỲ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GAN, ĐAU MÌNH, RÉT VỎ DA, hoặc CHÓI NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DAI, BỊNH CÚM, GHẺ CHỐC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÃI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rẻ tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi ĐÀM hay là MẬT phát ra thì uống nó hay lắm.

Hễ ai thuốc trị đàm nào mà không có dấu ký tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
nếu cũng rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillié.

Chánh chủ trử thuốc này là nhà: PAUL GAGE FILS, nhứt hạng bào chế y sanh, đường GRENELLE St GERMAIN môn bài số 9, ở tại đô thành PARIS.

VÀ TRONG CÁC ĐƯỜNG PHỐ ĐỀU CÓ BÁN

KHOÁN CHẤT THỦY
(Nước suối kim thạch)

VICHY

PHÁP-QUỐC-TUYỀN

VICHY CÉLESTINS

Có bán nguyên ve và nửa ve. | Trị bịnh đau Thận, bịnh đau Bàng-quang, bịnh Phong — Thạch-lâm-bịnh (*kê*) — đau mấy chỗ lật-tóa.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bịnh đau gan và bịnh đàm.

VICHY HOPITAL trị bịnh thương ti, trường nhiệt.

Hễ coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải chỉ cho trúng thứ nước nào mình muốn dùng.

VICHY-ÉTAT ĐIỀU TỄ

SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối ấy mà ra. — Có hộp và có ve.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3 hoàn thì dễ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đọn nước xịt (*môi-khi-chất*).

QUẠT MÁY DẦU HÔI HIỆU JOST

Dùng dầu hôi đốt đèn cho máy chạy trong 30 GIỜ tốn có MỘT LITRE thôi.

Thứ quạt « LE REX »
bề đứng 1m 15
Giá là. . . . . 68 $ 00

Vẫn QUẠT MÁY này biện ra làm rất đẹp con mắt, đã chắc, rẻ mà lại tiện dùng vô cùng.

Thứ quạt « L'OURAGAN »
bề đứng: 1m 35
Giá là. . . . 100 $ 00

Viết thơ mà hỏi sách có vẽ kiểu và giá cả tại: Hảng BERTHET, CHARRIÈRE và CÔNG-TY, đường Kinh-lấp. môn bài số 68, SAIGON.

Le Directeur Gérant : F.-H. SCHNEIDER

Certifié l'exercice

Vu pour légalisation de la signature

Saigon — Imp. F.-H. SCHNEIDER.